Oświadczenie złożone
przez senatorów
Andrzeja Dziubę, Zygmunta Frankiewicza i Wadima Tyszkiewicza
w dniu 19 sierpnia 2024 r.

Oświadczenie skierowane do minister rodziny, pracy i polityki społecznej Agnieszki Dziemianowicz-Bąk

Szanowna Pani Minister!

Skokowa zmiana poziomu najniższego wynagrodzenia, która miała miejsce na przestrzeni ostatnich kilku lat, spowodowała, że – na skutek niedostosowania przepisów prawa dotyczących możliwości egzekucji wierzytelności cywilnych i administracyjnych z najniższego wynagrodzenia – ta niewątpliwie korzystna zmiana sytuacji życiowej dużej grupy obywateli uruchomiła jednocześnie lawinę niekorzystnych skutków społecznych i ekonomicznych. M.in. doprowadziła do nierównego traktowania wobec prawa emerytów i rencistów o dochodzie niższym niż minimalne wynagrodzenie, zachęciła do poszerzania szarej strefy w zatrudnieniu i pogorszyła, i tak już niełatwą, sytuację samorządów oraz przedsiębiorców w stosunku do dużej grupy dłużników.

Zwracały na to uwagę m.in. korporacje samorządowe w petycji wielokrotnej (nr BKSP-144-IX-792/23) czy posłowie w złożonych interpelacjach (np. w interpelacji nr 777 czy nr 2198). Również pani Zuzanna Rudzińska-Bluszcz, podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości, zwraca uwagę na zasadność rozważenia zmiany przepisów, gdyż, jak trafnie ujęła tę kwestię, „stały wzrost minimalnego wynagrodzenia za pracę (…) z roku na rok utrudnia dochodzenie wierzytelności, prowadząc de facto do zakłócenia realizacji zrównoważonego poziomu ochrony dłużnika i wierzyciela – na niekorzyść tego ostatniego".

Jesteśmy poważnie zaniepokojeni stanowiskiem pani minister wyrażonym w odpowiedzi na interpelację nr 2198 (nr DPP-V.059.10.2024.MŻ) oraz brakiem jakichkolwiek informacji, które pozwoliłyby sądzić, że ten realny problem zostanie rozwiązany w ramach implementacji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2041 z dnia 19 października 2022 r. w sprawie adekwatnych wynagrodzeń minimalnych w Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 275 z 25 października 2022 r., str. 33), informacja o kierunkach zmian pomija bowiem to zagadnienie.

Zwracamy się zatem z prośbą o udzielenie odpowiedzi na następujące pytania.

1. Czy w projektowanych obecnie zmianach legislacyjnych z zakresu prawa pracy uwzględnione zostaną postulaty stron umożliwiające (chociażby w ograniczonym prawnie zakresie) egzekucję cywilną i administracyjną z najniższego wynagrodzenia?

2. Jeżeli odpowiedź na powyższe pytanie jest pozytywna, to na kiedy planowana jest zmiana art. 87 kodeksu pracy (i przepisów związanych) w tym zakresie?

3. Jeżeli odpowiedź na pierwsze pytanie jest negatywna, to:

— w jaki sposób zostanie przywrócona równość wobec prawa rencistów i emerytów mających dochody niższe od najniższego wynagrodzenia;

— jakie zostaną zastosowane mechanizmy ograniczania ryzyka poszerzania szarej strefy na rynku pracy, by zapobiegać zatrudnianiu pracowników na najniższej stawce i wypłacie części wynagrodzenia poza systemem fiskalnym;

— w jaki sposób zostanie zapewniona prawna ochrona interesów wierzycieli przed ekonomicznymi konsekwencjami braku możliwości egzekwowania wierzytelności od coraz szerszej grupy społecznej?

Z poważaniem
Andrzej Dziuba
Zygmunt Frankiewicz
Wadim Tyszkiewicz